

ДОСИЕ НА ДЕТЕТО
(Развојно портфолио)

Име и презиме на детето _____

Датум и место на раѓање _____

Националност _____ Државјанство _____

Адреса на живеење _____

Број од главната книга _____

Име на детска градинка _____

Место _____

Општина _____

ПРИЈАВА ЗА УПИС ВО ДЕТСКА УСТАНОВА

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ДЕТЕТО (пополнува родител)

1. Име и презиме на детето	
2. Дата и место на раѓање	
3. Пол	
4. Адреса на живеење	
5. Име и презиме на таткото	
6. Име и презиме на мајката	
7. Статус на вработеност на таткото	1. Вработен 2. Невработен
8. Статус на вработеност на мајката	1. Вработена 2. Невработена
9. Занимање на таткото	
10. Занимање на мајката	
11. Лице за контакт во случај на потреба	1.Име и презиме _____ 2. Контакт телефон _____ 3. E-mail адреса _____
12. Дали вашето дете за првпат се запишува во оваа ДУ	Да Не
13. Дали вашето дете посетувало друга ДУ	Да Не
14. Ако да, наведете го името на Установата и општината	
15. Дали на вашето дете му е потребна помош при следните активности (заокружете или додадете друго)	а/ јадење б/пресоблекување в/миење на раце г/користење на тоалет д/друго _____
16. Заокружете која од изјавите најсоодветно го опишува вашето дете	1. Активно и темпераментно 2. Мирно и повлечено 3. Мирно и срамежливо
17. Опишете како вашето дете реагира кога подолго време се одвојува од вас или други блиски членови на семејството	
18. Која програма за престој ја одбирате во нашата установа	1. Целодневен престој – 9-11 часа 2. Полудневен престој -4-6 часа 3. Кратка форма -3 часа

2. ПОДАТОЦИ ЗА ЗДРАВСТВЕНА СОСТОЈБА НА ДЕТЕТО (пополнува матичен лекар)

1. Детето е уредно вакцинирано	Да Не
2. Детето има потешкотии со (да се заокружи)	1. видот 2. слухот 3. говорот 4. движењете и моториката
3. Дали детето има алергиска реакција:	Ако да наведи _____ _____
4. Дали детето треба да биде на посебна исхрана	Да Не
5. Дали детето има дијабет?	Да Не
6. Дали детето има хронично заболување?	Да Не
7. Дали детето редовно прима лекови? ¹	Да Не
9. Контакт телефон на матичен лекар	

Име и презиме на матичен лекар

_____

Контакт телефон :

_____

Потпис и факсимил на матичен лекар

_____

_____

ЗДРАВСТВЕНА СОСТОЈБА ВО ТЕКОТ НА ПРЕСТОЈОТ ВО ГРАДИНКАТА

Дата на систематски преглед	Систематски прегледи Наод од систематски преглед
	TT _____ ТВ _____ _____ _____ _____
	TT _____ ТВ _____ _____ _____ _____
	TT _____ ТВ _____ _____ _____ _____
	TT _____ ТВ _____ _____ _____ _____

Дата на систематски преглед	Стоматолошки систематски прегледи Наод од систематски преглед
	TT _____ ТВ _____ _____ _____ _____
	TT _____ ТВ _____ _____ _____ _____
	TT _____ ТВ _____ _____ _____ _____
	TT _____ ТВ _____ _____ _____ _____
Останати податоци од интерес за здравјето на детето	

Инструмент за проценка на степенот на достигнување на стандардите 2-3 години

Име и презиме на детето _____

Возраст: _____

Дата на I пополнување: _____

Дата на II пополнување: _____

1. ЗДРАВЈЕ И МОТОРЕН РАЗВОЈ

Индикатор	Прв чекор ²		Напредува ³		Достигнува ⁴	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард - одржува рамнотежа						
1.1 оди на прсти на кратко растојание						
1.2 скока на една нога нанапред						
1.3 оди по работ на тротоарот без да се заниша и падне						
2. Стандард - Контрола на делови од тело						
2.1 оди и трча со промена на брзина и правец на трчање						
2.2 врти педали на користејќи ги и двете стапала истовремено						
2.3 се качува и симнува по скали со алтернативни чекори						
3. Стандард - координација						
3.1 се движи во отворен и затворен простор и совладува препреки за да истражува(трча и прескокнува мали препреки)						
3.2 ги става самостојно стапалата на педалите од велосипед и ги врти паралелно со двете стапала						
4. Стандард - подвижни и неподвижни препреки						
4.1 се движи безбедно во просторот без да удира во делови од мебелот						
4.2 застанува или забрзува одењето ако најде на некоја препрека						
5. Стандард-Контрола на дланките и прстите						
5.1 вади и става поситни предмети во корпа						
5.2 гради кула од 5-7 коцки						
5.3 користи показалец и палец при држење на молив, пенкало, боица						
5.4 откопчува и закопчува паричник или чанта со нитни						

²Прави прв чекор кон исполнување на стандардот : покажува интерес кон активността , се обидува да ја изврши без прецизност и точност

³ Покажува прогрес кон исполнување на стандардот - повремено изведува со одредена прецизност и точност

⁴ Го исполнува стандардот - покажува интерес во активностите , постојано го изведува со голема прецизност, точност и истрајност

6.Стандард – ракува со предмети за општа употреба						
6.1 ги собира играчките од под со дланките и прстите						
6.2 ги разглобува и пак ги составува деловите од играчките (вади капаче од фломастер , отвара и затвара кутија)						
6.3 држи кутија со една дланка, а со другата ја полни со помали предмети						
6.4 ги користи дланките и прстите на двете раце за да ракува со ножички						
7.Стандард – лична нега и хигиена						
7.1 самостојно мачка раце со сапун, ги плакне со триење и самостојно ги брише						
7.2 Самостојно користи тоалет со минимална помош						
8. Стандард- Препознавање на штетни и опасни ситуации						
8.1 кажува ако чувствува болка или друга nelaгодност						
8.2 бара нов прибор за јадење ако му падне на земја						
9. Стандард -регулација на движење со сетила						
9.1 имитира движења на познати лица или некое домашно милениче						
Забелешка:						

2. СОЦИО - ЕМОЦИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
Субдомен-социјален развој						
1.Стандард- прави разлика помеѓу познати и непознати возрасни лица						
1.1 воспоставува интеракција со познато лице во текот на играта(бара да му се подаде предмет или играчка која не може да ја дофати						
1.2 подава рака на познато лице кога се наоѓа во непознатата средина						
2. Стандард- може да развие социјални вештини во интеракција со други деца						
2.1 со леснотија напушта позната возрасната личност за да им се придружи на други деца коишто си играат						
2.2 се зближува со другарче во играта(му ја подава својата играчка)						
3.Стандард – може да развие социјални вештини во интеракција со возрасни						
3.1 бара возрасната личност да се вклучи во играта						

3.2 поставува прашања и отпочнува разговор						
4. Стандард – може да ги забележи и да ги почитува сличностите и разликите кај луѓето						
4.1 го идентификува полот и основните сличности и разлики помеѓу себе и другите(јас сум девојче, Дарко е машко)						
4.2 се обидува да имитира некои зборови од друг говорен јазик						
Субдомен-емоционален развој						
5. Стандард-го развива поимот за себе						
5.1 користи свое име кога зборува со друго лице(јас сум Емине, Марко ...)						
5.2 го идентификува својот пол (јас сум машко јас сум женско)						
5.3 инсистира да го добие она што го сака(сакам јаболко, а не млеко, ...)						
6. Стандард – може да ги препознае и соодветно да ги изразува своите емоции						
6.1 правилно ги означува емоциите на другите(мама е среќна бидејќи се смее						
6.2 ги забележува и разликува причините за појава на разни емоции кај другите и кај себе(мама е среќна бидејќи сум добра..)						
6.3 се обидува да смири дете кое плаче во негова близина (го гали или му зборува)						
7. Стандард – Се гордее со своите постигнувања и верува во своите способности						
7.1 сака да демонстрира ефекти од успешно завршената работа(готов цртеж, речење коцки)						
7.2 покажува интерес да се грижи само за себе (инсистира само да се облече или да заврши некоја работа- да донесе некој предмет)						
8. Стандард- може да ги контролира сопствените чувства						
8.1 ја смирува брзо вознемиреноста после одвојување од позната и драга личност						
8.2 почнува да ги контролира импулсите (вели не кога ќе го допре забранетиот предмет						
Забелешка:						

3. ЈАЗИК, КОМУНИКАЦИЈА И РАЗВОЈ НА ПИСМЕНОСТ

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард- може да слуша и разбира говорен јазик						
1.1 покажува 2 прста кога ќе го прашате колку години има						
1.2 соодветно реагира на изговорените зборови од страна на возрасен (пр. погледнува во чевлите ако возрасен каже: “Колку ти се убави новите чевли“)						
1.3 соодветно одговара на вербален налог (ја носи						

книгата - пр.донеси ми ја книгата од масата)						
2. Стандард- може да зборува и комуницира						
2.1 употребува социјални изрази од типот благодарам и молам						
2.2 постојано поставува прашања за да ја одржи конверзацијата						
2.3 зборува доволно јасно за да биде разбрано од оној којшто го слуша						
3. Стандард – може да го збогати својот речник и да покаже напредок во правилниот говор						
3.1 опишува некои личности или предмети со користење на придавки за подобро објаснување(убав, лош, мал)						
3.2 прашува за значењето на одредени зборови или како се вика некој предмет						
4. Стандард – Показува интерес кон печатени материјали						
4.1 загледува разни печатени материјали						
4.2 прави разлика помеѓу текст и слока (покажува во книгата каде е текстот а каде е сликата)						
5. Стандард-може да препознае пишани симболи и букви						
5.1 препознава омилената книга по сликите и симболите на корицата						
5.2 прави разлика помеѓу букви и други симболи						
6. Стандард – може да се вклучи во активности поврзани со пишување						
6. црта со маркер неправилни линии или кругови со повеќе потези						
6.2 црта форми во песок или на земја со зашилен предмет						
7. Стандард – може да ги искажува своите идеи преку пишани симболи и букви						
7.1 детето имитира пишување во игри како намерна активност						
Забелешка:						

4. КОГНИТИВЕН РАЗВОЈ И СТЕКНУВАЊЕ ОПШТИ ЗНАЕЊА

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард- демонстрира способност да истражува и открива						
1.1 открива нов начин на употреба на нови играчки или предмет(гледа како се гради кула и се обидува да го направи истото, користи капак од тенџере како волан од кола...)						
1.2 користи алатки за истражување(употребува лупа за да види некој предмет)						
1.3 почнува да ги разбира причинско-последичните врски (ако го изгасне радиото, ќе биде тивко)						
2. Стандард- демонстрира знаење за количина, бројки и броење						
2.1 брои до 5 напамет						
2.2 бара 2 јаболка бидејќи сака едно да му даде на другарчето						

3.Стандард – демонстрира способност за класификација и серијација						
3.1 групира одделни топки, коцки и балони според бојата(црвена жолта сина зелена) и ги става во соодветно обоени кутии.						
3.2 на вербално упатство , ги поставува предметите на соодветно место						
4. Стандард – стекнува информации за средината преку набљудување и манипулација						
4.1 ги запознава предметите и појавите преку употреба на сетилата (ова е меко, цвеќето мириса убаво)						
4.2. набљудува и препознава причинско последични релации помеѓу предметите (помалото топче се става во поголемото, колата се движи оти има тркала, радиото свири зошто е вклучено)						
поврзува одредени предмети со природни појави (кога врне бара чадор или капа...)						
5.Стандард-ги набљудува и опишува карактеристиките на живиот свет						
5.1 именува делови од телото на одредени животни						
5.2 знае дека растенијата и животните растат и се менуваат(малото маче ќе порасне)						
5.3 детето го слуша пеењето на пилето и бара од возрасниот да слуша						
5.4 знае основни разлики помеѓу живиот и неживиот свет – од палета на слики прави 2 групи –слики на жива и нежива природа						
6.Стандард – ги набљудува и опишува карактеристиките на неживата природа						
6.1 именува разни својства на одредени природни материи(волница, ластик камен песок вода воздух)						
6.2 умее да разликува ден од ноќ (наутро мама оди на работа, навечер е темно и спиеме..)						
6.2 именува разлика помеѓу река и море(реката е мала и тече, езерото е големо и не тече)						
7.Стандард – осознава за човекот како живо и општествено суштество						
7.1 препознава функција на одредени делови на човечкото тело						
7.2 прави разлика помеѓу надворешниот изглед на возрасните и децата						
8. Стандард- разликува различни звуци/гласови						
8.1 учествува во игра во која воочува и разликува кога некој пее а кога зборува						
8.2 ги препознава песничките коишто ги има научено						
9. Стандард- демонстрира интерес за учество во музички активности						
9.1 се вклучува во пеењето додека другите деца пеат						
9.2 пее и следи ритам со чукање на рацете или нозете						

9.3 пее кратки песни со ритам и рима						
10. Стандард- демонстрира интерес за учество во разни форми на визуелна креативност						
10.1 црта испреплетени линии на дадени теми (огради мрежа)						
Забелешка:						

5. ПРИСТАП КОН УЧЕЊЕ

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард- може да научи нови работи и да стекне нови искуства						
1.1 поставува прашања во врска со некоја приказна или некоја претходна активност						
1.2 со внимание слуша нова приказна или бара да му се чита некоја нова книга						
2. Стандард- може да преземе иницијатива						
2.1 дава идеи како сака да го помине времето						
2.2 предлага активности од оние кои се нудат						
3. Стандард – покажува истрајност во преземените активности						
3.1 истрајува во обидите правилно да ја облече блузата						
3.2 инсистира само да јаде или да се напие вода од чашата						
4. Стандард – може да ја користи својата креативност во секојдневните активности						
4.1 се преправа и си замислува работи во играта (зема весник и се преправа дека чита)						
4.2 ја зема торбата на мајката и се преправа дека оди на работа						
5. Стандард-може да учи на различни начини од сопствените искуства						
5.1 раскажува случки од минатото						
Забелешка:						

Инструмент за проценка на степенот на достигнување на стандардите 3-4 години

Име и презиме на детето _____ Возраст _____
 Дата на I пополнување: _____ Дата на II пополнување: _____

1. ЗДРАВЈЕ И МОТОРЕН РАЗВОЈ

2.

Индикатор	Прв чекор ⁵		Напредува ⁶		Достигнува ⁷	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард - одржува рамнотежа						
1.1 Одржува рамнотежа при трчање						
1.2 Се движи напред и назад со леснотија						
1.3. Шутира подадена топка напред						
1.4 Оди по тенка греда со исправени раце без да се заниша						
2. Стандард - Контрола на делови од тело						
2.1 Скока напред со споени стапала						
2.2 Шутира топка напред и фаќа подадена топка						
2.3 Игра тенис, пинг-понг и други видови колективни и индивидуални спортови (фудбал, кошарка)						
3. Стандард - координација						
3.1 Го забрзува и успорува одот кога е потребно						
3.2 Го движи телото и екстремитетите според такт на музика						
3.3 Пренесува големи кутии или други предмети од едно на друго место						
4. Стандард - подвижни и неподвижни препреки						
4.1 Заобиколува подвижен предмет при одење						
4.2 Се поттргнува за да не удри во друго другарче за време на танцовачките активности						
5. Стандард-Контрола на дланките и прстите						
5.1 Ја држи топката со двете дланки над главата и ја фрла напред						
5.2 Реди сложувалки од 8 парчиња						
5.3 Превртува страници од книга лист по лист						
5.4 Откопчува и закопчува копчиња на облека						
5.5 Држи молив со палец и показалец и црта линија во зададена форма						
6. Стандард - ракува со предмети за општа употреба						
6.1 Отвара и затвара чешма						
6.2 Одвртува и завртува капаче од шише						

⁵ Прави прв чекор кон исполнување на стандардот : покажува интерес кон активноста , се обидува да ја изврши без прецизност и точност

⁶ Покажува прогрес кон исполнување на стандардот - повремено изведува со одредена прецизност и точност

⁷ Го исполнува стандардот - покажува интерес во активностите , постојано го изведува со голема прецизност , точност и истрајност

6.3 Го одвртува капачето до шишето, го истура сокот во чаша и ја држи чашата со една рака за рачка						
7. Стандард – лична нега и хигиена						
7.1 Самостојно ги мие рацете, лицето и телото						
7.2 Го брише носот и го фрла хартиеното марамче на соодветното место						
7.3 Самостојно ги мие забите со паста и четка за заби						
8. Стандард- Препознавање на штетни и опасни ситуации						
8.1 Го разбира значењето на боите на уличните семафори						
8.2 Препознава знаци на опасност (сирени на пожарникарска, полициска кола или кола за брза помош)						
9. Стандард -регулација на движење со сетила						
9.1 Имитира звук на некој музички инструмент кој го свири друг						
9.2 Го врти погледот за да следи нешто, а не вратот						
9.3 Наденува предмети во мали дупки (реди бројаници)						
Забелешка:						

2. СОЦИО - ЕМОЦИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард- прави разлика помеѓу познати и непознати возрасни лица						
1.1 Бара и нуди помош на блиско возрасно лице						
1.2 Крева рака за да и се обрати на учителката						
1.3 Во непозната средина се доближува до позната личност (родител...) да побара помош (да оди во тоалет)						
2. Стандард- може да развие социјални вештини во интеракција со други деца						
2.1 Започнува да игра со друго дете						
2.2 Ги споделува играчките и други предмети со друго дете						
3. Стандард – може да развие социјални вештини во интеракција со возрасни						
3.1 Игра заеднички игри со возрасни						
3.2 Сака да им помага на возрасните (брише прашина)						
4. Стандард – може да ги забележи и да ги почитува сличностите и разликите кај луѓето						

4.1 Прашува едноставни прашања кои се однесуваат на другите деца						
4.2 Го менува својот изглед (се пресоблекува во туѓа облека, менува израз на лицето...)						
5. Стандард-го развива поимот за себе						
5.1 Се претставува себе си во различни улоги во симболичката игра						
5.2 Го препознава своето палто и го облекува при одење на прошетка						
5.3 Одлучува да направи одредена активност самостојно						
5.4 Инсистира да ја игра улогата на "доктор/ка"						
6. Стандард – може да ги препознае и соодветно да ги изразува своите емоции						
6.1 Се обидува да теши друго дете кое плаче или е тажно						
6.2 Гледа на слика дете кое плаче и поставува прашање зошто плаче						
7. Стандард – Се гордее со своите постигнувања и верува во своите способности						
7.1 Ја презентира задачата која ја завршило само и повикува возрасни личности за да се пофали						
7.2 Одговара потврдно, со голема сигурност и убеденост на прашањето дали може да вози велосипед, да плива...						
8. Стандард- може да ги контролира сопствените чувства						
8.1 Реагира со израз на лицето кога е луто или кога се повлекува од играта						
8.2 Со трпение чека ред во изведување на некоја активност која ја сака (да се клацка, да добие сок)						
Забелешка:						

3. ЈАЗИК, КОМУНИКАЦИЈА И РАЗВОЈ НА ПИСМЕНОСТ

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард- може да слуша и разбира говорен јазик						
1.1 Го разбира значењето на изговорените зборови-постапува по инструкција составена од неколку активности						
1.2 Слуша подолга приказна и реагира на смешните делови со смеење						
1.3 Со внимание слуша приказни што му се раскажуваат читаат						
2. Стандард- може да зборува и комуницира						
2.1 Започнува дискусија и поставува прашања						
2.2 Точно пренесува кратка порака од учителот						

на родителот и обратно						
2.3 Раскажува приказна која ја слушало						
3.Стандард – може да го збогати својот речник и да покаже напредок во правилниот говор						
3.1 Ги усогласува зборовите со род и број						
3.2 Употребува нов збор или прашува за значењето на некој непознат збор						
4. Стандард – Показува интерес кон печатени материјали						
4.1 Препознава печатени симболи во својата околина						
4.2 Правилно ја разгледува сликовницата						
4.3 Показува интерес и се преправа дека му чита книга на помало дете или на некоја играчка						
5.Стандард-може да препознае пишани симболи и букви						
5.1 Препознава некои букви во пишан текст						
5.2 Се преправа дека чита гледајќи во познат текст						
6.Стандард – може да се вклучи во активности поврзани со пишување						
6.1 Црта одредени форми кои заличуваат на букви						
6.2 Копира зададена форма						
7.Стандард – може да ги искажува своите идеи преку пишани симболи и букви						
7.1 Црта предмет или лице од својата околина						
7.2 Црта слика според некој настан						
Забелешка:						

4. КОГНИТИВЕН РАЗВОЈ И СТЕКНУВАЊЕ ОПШТИ ЗНАЕЊА

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1.Стандард- демонстрира способност да истражува и открива						
1.1 Истражува разни видови на предмети и материјали						
1.2 Постапува прашања за работи кои што ги гледа или слуша						
1.3 Учествува во едноставни истражувачки активности						
1.4 Решава проблем преку активно набљудување и истражување						
2. Стандард- демонстрира знаење за количина, бројки и броење						
2.1 Идентификува делови од целина(пола јаболко, пола шише сок)						
2.2 Поврзува број со одредени предмети						
2.3 Ги употребува броевите во повеќе намени						
2.4 Брои напамет до 10						
3.Стандард – демонстрира способност за класификација и серијација						
3.1 Воочува контрастни особини кај предметите						

(големо-мало, долго-кусо)						
3.2 Набројува кои објекти се: пред него, зад него, под него, далеку од него						
3.3 Реди предмети по должина од најкратко до најдолго или обратно						
3.4 Именува позиција во ред: јас сум прв, ти си втор						
4. Стандард – стекнува информации за средината преку набљудување и манипулација						
4.1 Собира разни предмети кои што ги наоѓа додека се движи						
4.2 Користи нестандартни предмети за истражување на околината (со стапче копа во земјата)						
5. Стандард-ги набљудува и опишува карактеристиките на живиот свет						
5.1 Ги познава разликите помеѓу одредени растенија и животни						
5.2 Знае дека на растенијата и животните им се потребни вода и храна						
6. Стандард – ги набљудува и опишува карактеристиките на неживата природа						
6.1 Умее да распознава и именува основни својства на разни елементи од природата						
6.2 Именува карактеристики на годишните времиња						
6.3 Ја држи коцката мраз во рацете за да се растопи или става коцка мраз во чаша со вода						
7. Стандард – осознава за човекот како живо и општествено суштество						
7.1 Именува неколку одлики на човекот						
7.2 покажува каде се сместени внатрешните органи						
8. Стандард- демонстрира способност да разликува различни звуци/гласови						
8.1 Препознава и именува звуци на разни возила						
8.2 Бара да му се пушти омилената песна на радио, ТВ, ЦД						
9. Стандард- демонстрира интерес за учество во музички активности						
9.1 Слуша и пее познати, научени песни						
9.2 Со потпевнување следи некоја детска активност						
10. Стандард- демонстрира интерес за учество во разни форми на визуелна креативност						
10.1 Користи водени бои и самостојно ги меша боите						
Забелешка:						

5. ПРИСТАП КОН УЧЕЊЕ

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард- може да научи нови работи и да стекне нови искуства						

1.1 Поставува прашања (Што е ова? Зошто Месечината е тркалезна? Како се родив јас?)						
1.2 Поставува прашања за работи кои прв пат ги забележува во својата околина						
2. Стандард- може да преземе иницијатива						
2.1 Иницира помош во одредени ситуации						
2.2 Самостојно избира материјали за активност						
3. Стандард – покажува истрајност во преземените активности						
3.1 Продолжува со активност, иако другите деца завршиле со активност						
3.2 Ангажирано е на одредена активност од 5 до 10 минути						
4. Стандард – може да ја користи својата креативност во секојдневните активности						
4.1 Креира нови игри и активности						
4.2 Измислува приказни и песни во активност						
5. Стандард-може да учи на различни начини од сопствените искуства						
5.1 Размислува гласно и зборува додека е ангажирано во одредена активност						
Забелешка:						

Инструмент за процена на степенот на достигнување на стандардите 4-6 години

Име и презиме на детето _____

Возраст: _____

Дата на I пополнување: _____

Дата на II пополнување: _____

1. ЗДРАВЈЕ И МОТОРЕН РАЗВОЈ

Индикатор	Прв чекор ⁸		Напредува ⁹		Достигнува ¹⁰	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард - одржува рамнотежа						
1.1 Трча стабилно без падови						
1.2 Прескокнува пречки						
1.3 Скока наназад со една нога						
2. Стандард - Контрола на делови од тело						
2.1 Качување по јаже						
2.2 Истегнување на телото						
2.3 Користење на гимнастички направи						
3. Стандард - координација						
3.1 Се врти околу оската на телото						
3.2 Прави сложени движења на телото пр. танцови игри						
4. Стандард - подвижни и неподвижни препреки						
4.1 Прескокнува повисоки препреки						
4.2 Заобиколува неподвижни предмети со брзо трчање						
5. Стандард-Контрола на дланките и прстите						
5.1 Држи ножичка и сече хартија по зададена кружна линија						
5.2 Спретно истиснува густа содржина од туба (пластелин, лепак, паста за заби)						
6. Стандард - ракува со предмети за општа употреба						
6.1 Држи правилно прибор за јадење - нож, вилушка						
6.2 Ги заврзува врвките на чевлите						
6.3 Претура течност со лажица или чаша						
7. Стандард - лична нега и хигиена						
7.1 Става рака на уста кога кашла						
7.2 Самостојно ги средува играчките, собата, креветот						
8. Стандард- Препознавање на штетни и опасни ситуации						
8.1 Се врти лево - десно при премин на улица						

⁸ Прави прв чекор кон исполнување на стандардот : покажува интерес кон активността , се обидува да ја изврши без прецизност и точност

⁹ Покажува прогрес кон исполнување на стандардот - повремено изведува со одредена прецизност и точност

¹⁰ Го исполнува стандардот - покажува интерес во активностите , постојано го изведува со голема прецизност , точност и истрајност

8.2 Предупредува другарче ако е во опасност (да падне , да се лизне)						
9. Стандард -регулација на движење со сетила						
9.1 Изведува креативни конструкции со разни материјали						
9.2 Црта зададени фигури со прецизност						
Забелешка:						

2. СОЦИО-ЕМОЦИОНАЛЕН РАЗВОЈ

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1.Стандард- прави разлика помеѓу познати и непознати возрасни лица						
1.1 Именува познати лица на фотографија						
1.2 Контактира со познати лица од околината						
1.3 Бара помош од познато и блиско лице кога се соочува со проблем						
1.4 Поставува прашања за некоја личност која не ја познава						
1.5 Се доверува на блиско лице						
2. Стандард- може да развие социјални вештини во интеракција со други деца						
2.1 Показува лојалност кон другарчето						
2.2 Одбира да игра со ново другарче						
2.3 Сороботува во колективни игри						
2.4 Има другарчиња на повеќе места						
3.Стандард – може да развие социјални вештини во интеракција со возрасни						
3.1 Се поздравува со позната личност						
3.2 Бара помош од возрасните						
4. Стандард – може да ги забележи и да ги почитува сличностите и разликите кај луѓето						
4.1 Умее да го опише својот изглед и да го спореди со другите						
4.2 Ги препознава различните социјални улоги						
4.3 Поставува прашања за другите деца						
5.Стандард-го развива поимот за себе						
5.1 Споделува информации за себе со другите деца						
5.2 Станува свесно за сопствениот културен идентитет						
6.Стандард – може да ги препознае и соодветно да ги изразува своите емоции						
6.1 Ги кажува причините и зборува за своите сопствени емоции						
6.2 Ги изразува емоциите преку игра						
7.Стандард – Се гордее со своите постигнувања и верува во своите способности						
7.1 Ги презентира сопствените идеи и мислења						
7.2 Ја презентира завршената задача на возрасен						
7.3 Целосно им се посветува на зададените активности						

8. Стандард- може да ги контролира сопствените чувства						
8.1 Ја изразува лутината и тагата на соодветен начин, со голема доза на контрола						
8.2 Ги смирува негативните емоции и моментални импулси						
8.3 Го прифаќа одењето на училиште						
Забелешка:						

3. ЈАЗИК, КОМУНИКАЦИЈА И РАЗВОЈ НА ПИСМЕНОСТ

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1. Стандард- може да слуша и разбира говорен јазик						
1.1 Се вклучува во разговор, го разбира она што го слуша и соодветно реагира						
1.2 Го знае значењето на неколку специјални зборови						
1.3 Со леснотија прераскажува приказна						
2. Стандард- може да зборува и комуницира						
2.1 Ги кажува своите идеи на повеќе начини						
2.2 Разговара со свои врсници						
2.3 Раскажува сопствено искуство						
2.4 Употребува различна интонација						
2.5 Рецитира стихотворба со промена на интонацијата на гласот						
3. Стандард – може да го збогати својот речник и да покаже напредок во правилниот говор						
3.1 Ги препознава зборовите кои се различни од мајчиниот јазик						
3.2 Го знае спротивното значење на зададениот збор						
3.3 Учествува во говорни игри						
4. Стандард – Показува интерес кон печатени материјали						
4.1 Подолго време седи и разгледува сликовница						
4.2 Раскажува настан по одредени слики кои за прв пат ги гледа						
4.3 Ја користи книгата за да добие некоја информација						
4.4 Знае дека книгата има наслов, автори илустрации						
5. Стандард-може да препознае пишани симболи и букви						
5.1 Поврзува глас со одредена буква						
5.2 Именува букви во пишан текст						
5.3 Го препознава своето име напишано на хартија						
5.4 Именува 2-3 букви, поврзувајќи ги во низа						
6. Стандард – може да се вклучи во активности поврзани со пишување						
6.1 Пишува или црта разни форми со повеќе потези						
6.2 Пишува зададена буква со копирање						

6.3 Самостојно ги пишува буквите од своето име						
7.Стандард – може да ги искажува своите иде преку пишани симболи и букви						
7.1 Користи чкртаници и цртежи кои личат на букви за да напише некоја порака						
7.2 Бара од возрасна личност да му напише нешто во врска со некоја негова идеја						
Забелешка:						

4. КОГНИТИВЕН РАЗВОЈ И СТЕКНУВАЊЕ ОПШТИ ЗНАЕЊА

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1.Стандард- демонстрира способност да истражува и открива						
1.1 Расклопува и повторно составува разни предмети/играчки						
1.2 Набљудува и дискутира за промените коишто ги забележува						
1.3 Предвидува што ќе се случи врз основа на набљудување и истражување						
1.4 Реди коцки една на друга, за да види на која висина ќе паднат						
2. Стандард- демонстрира знаење за количина, бројки и броење						
2.1 Именува бројка во зададен текст						
2.2 Кажува кој број следи или кој му претходи на бројот 5						
2.3 Препознава броеви од 1-10						
2.4 Го кажува бројот на улицата на која живее						
2.5 Ја поврзува количината со симболот на бројот						
3.Стандард – демонстрира способност за класификација и серијација						
3.1 Ги опишува дневните активности според времето на случување						
3.2 Сортира копчиња според бројот на дупките						
3.3 Црта шаблони во зададена положба						
3.4 Сортира предмети во серија, според повеќе карактеристики						
4. Стандард – стекнува информации за средината преку набљудување и манипулација						
4.1 Користи стандардни предмети за истражување на средината						
4.2 Експериментира со предмети и материјали од околината						
4.3 Идентификува, опишува и споредува предмети и појави и нивното значење						
4.4 Бара и прибира информации од средината преку примена на сетилата, набљудување и разговор						
4.5 Ги препознава визуелните прикази						
5.Стандард-ги набљудува и опишува карактеристиките на живиот свет						

5.1 Именува и ја распознава ползата од одредени растенија и животни						
5.2 Покажува грижа и интерес кон растенијата и животните						
5.3 Именува разни животни средини во кои опстојуваат животните						
5.4 Препознава опасности при непосреден контакт со некои животни или растенија						
6. Стандард – ги набљудува и опишува карактеристиките на неживата природа						
6.1 Именува одредени географски поими						
6.2 Умее да ги опише карактеристиките на годишните времиња						
6.3 Знае за постоење на временски односи и релации						
6.4 Именува својство на разни материјали						
6.5 Покажува основно знаење за “читање” на временски промени						
7. Стандард – осознава за човекот како живо и општествено суштество						
7.1 Именува и наведува неколку функции на човечките органи						
7.2 Набројува сличности и разлики помеѓу човекот, животните и растенијата						
7.3 Драматизира одредени професии						
8. Стандард- демонстрира способност да разликува различни звуци/гласови						
8.1 Се движи и го следи ритамот на музиката						
8.2 Сака да ја слуша омилената музика						
8.3 Препознава зборови на омилена песна и ги потпевнува за време на друга активност						
9. Стандард- демонстрира интерес за учество во музички активности						
9.1 Самостојно покажува интерес која музика сака да ја слуша						
9.2 Самостојно пее дел или цела песна						
9.3 Има правилно држење при пеење						
9.4 Учествува во разни музички манифестации						
9.5 Користи разни музички инструменти, нетрадиционални и природни предмети						
10. Стандард- демонстрира интерес за учество во разни форми на визуелна креативност						
10.1 Самостојно црта познати предмети и моделира разни облици						
10.2 Комбинира разни големини на четка додека црта и бои со водени бои						
10.3 Декорира разни предмети со цртање						
10.4 Изработува разни предмети						
Забелешка:						

5. ПРИСТАП КОН УЧЕЊЕ

Индикатор	Прв чекор		Напредува		Достигнува	
	I	II	I	II	I	II
1.Стандард- може да научи нови работи и да стекне нови искуства						
1.1 Развива личен интерес кон одредени нешта						
1.2 Показува интерес и сака да знае повеќе за настаните и приказните						
1.3 Показува интерес за дискусии за одредени нови искуства и случувања						
2. Стандард- може да преземе иницијатива						
2.1 Самостојно прави селекција						
2.2 Го замолува другарчето да му се приклучи во играта						
2.3 Прави план за сопствена активност и учествува во неа						
2.4 Заради личен интерес учествува во одредена активност						
3.Стандард – покажува истрајност во преземените активности						
3.1 Настојува успешно да ја заврши активността						
3.2 Прифаќа предизвици и истрајува во активността						
4. Стандард – може да ја користи својата креативност во секојдневните активности						
4.1 Игра симболички игри						
4.2 Врши измени на познати приказни						
5.Стандард-може да учи на различни начини од сопствените искуства						
5.1 Употребува најразлични методи						
5.2 Планира активности и си поставува цели						
Забелешка:						

ПОСТИГАЊЕ И НАПРЕДУВАЊЕ НА ДЕТЕТО

	Година		
	20__/__/__	20__/__/__	20__/__/__
I.Здравје и моторен развој	2-3г	3-4г	4-6г
<i>I.1 Груб моторен развој</i>			
1. Одржува рамнотежа на телото;			
2. Контролира делови од телото;			
3. Се движи координирано со цел;			
4. Свесен е за своето тело во однос на постоење на други подвижни и неподвижни делови.			
<i>I.2 Фин моторен развој</i>			
1. Воспоставува контрола на движењата на дланките и прстите;			
2. Ракува со играчки и разни предмети за општа употреба.			
<i>I.3 Здраво и безбедно однесување</i>			
1. Презема активности поврзани со лична нега и хигиена;			
2. Може да препознае штетни и опасни ситуации.			
<i>I.4 Сензомоторен развој</i>			
1. Може да ги користи своите сетила (вид, слух, допир, мирис, вкус) за регулирање на движењето.			
II. Социоемоционален развој			
<i>II.1 Социјален развој</i>			
1. Може да прави разлика помеѓу познати и непознати возрасни лица;			
2. Може да развие социјални вештини во интеракција со други деца;			
3. Може да развие социјални вештини во интеракција со возрасни;			
4. Може да ги забележи и почитува сличностите и разликите кај луѓето.			
<i>II.2 Емоционален развој</i>			
1. Развива поим за себе;			
2. Може да ги препознае и соодветно да ги изразува своите емоции;			
3. Се гордее со своите постигнувања и верува во своите способности;			
4. Може да ги контролира сопствените чувства.			
III Пристап кон учење			
<i>III.1 Љубопитност и иницијативност</i>			
1. Може да научи нови работи и да стекне нови искуства;			
2. Може да преземе иницијатива.			
<i>III.2 Креативност и истрајност</i>			
1. Показува истрајност во преземените активности;			
2. Може да ја користи својата креативност во секојдневните активности;			
3. Може да учи на различни начини од сопствените искуства.			
IV Јазик, комуникација и развој на писменост			
<i>IV.1 Комуникација</i>			
1. Може да слуша и разбира говорен јазик;			
2. Може да зборува и комуницира;			

3. Може да го збогати својот речник и да покаже напредок во правилниот говор.			
<i>IV.2 Основи за читање</i>			
1. Покажува интерес кон печатени материјали;			
2. Може да препознае пишани симболи и букви.			
<i>IV.3 Основи на пишување</i>			
1. Може да се вклучи во активности поврзани со пишување;			
2. Може да ги искажува своите идеи преку пишани симболи и букви.			
V Когнитивен развој и стекнување на општи знаења			
<i>V.1 Логика и размислување</i>			
1. Демонстрира способност да истражува и открива нови работи.			
<i>V.2 Математика и броеви</i>			
1. Демонстрира знаење за количина, бројки и броење;			
2. Демонстрира способност за класификација и серијација.			
<i>V.3 Наука</i>			
1. Стекнува информации за средината преку набљудување и манипулација;			
2. Набљудува и опишува карактеристики на живиот свет (растенија и животни);			
3. Набљудува и опишува карактеристики на неживата природа;			
4. Осознава за човекот како ново живо и општествено суштество.			
<i>V.4 Уметност</i>			
1. Демонстрира способност да разликува различни звуци/гласови;			
2. Демонстрира интерес за учество во музички активности;			
3. Демонстрира интерес за учество во разни форми на визуелна креативност.			
Сумарен опис на значајни постигањата на детето според стандардите за рано учење и развој:			

АНЕГДОТСКА БЕЛЕШКА

Име на
детето _____
Дата _____ Час _____

Име и презиме на
воспитувач _____
Домен _____
Стандард/и _____

Опсервацијата е направена (заокружете соодветно)

а/за време на планирана активност

б/за време на слободна активност

в/активност која се спроведува во група

г/индивидуална активност иницирана од детето

д/активноста се спроведува со помош на воспитувач

ѓ/активноста се спроведува со помош на врсници

е/активноста трае под 5 минути

ж/активноста трае од 5-10 минути

з/активноста трае повеќе од 10 минути

Анегдотска белешка :

ИЗВЕШТАЈ ЗА НАСТАНАТ ИНЦИДЕНТ

Име и презиме на детето _____

Дата на настанот: _____ Време на настанот: _____

Време на известување на родителот: _____

Име и презиме на негователот/воспитувачот: _____

Локација на инцидентот: _____

Отпишете го инцидентот: _____ _____ _____	Опишете како настанал инцидентот: _____ _____ _____
--	--

Кој беше очевидец на инцидентот: _____

Каква прва помош му е укажана на детето:

_____
_____
_____

Коментар на родителот: _____ _____ _____

Јас потврдувам дека горенаведените информации се вистинити во врска со инцидентот настанат со ова дете

Неговател/Воспитувач

_____
(потпис и дата)

Директор

_____
(потпис и дата)

Јас потврдувам дека директорот/негователот/воспитувачот/одговорното лице соодветно ме информираа во врска со настанот за моето дете . Јас добив копија од овој Извештај

_____
Потпис на родител

_____
Дата

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПОЈАВА НА БОЛЕСТ

Дата на појава на болест _____

Име и презиме на детето _____

Време кога е известен родителот _____

Време кога е детето земено од страна на родителот _____

Име и презиме на неговател/ воспитувач _____

Дали му е даден некаков лек на детето : Да Не

Опишете ги симптомите:

Наша заедничка цел е да обезбедиме здрава и безбедна средина за сите деца во градинката/центарот. Вашето дете денеска ги имаше следните знаци на болест (заокружете се што е соодветно). Според нашата полиса за безбедност и здравје на децата а со цел да се заштитат останатите здрави деца ве молиме да не го враќате детето во градинка се додека не е без симптоми најмалку 24 за што ни е потребна белешка од вашиот матичен лекар

1. Покачена температура
2. Исип по телото
3. Болки во stomакот, повраќање, пролив
4. Зголемена секреција од нос/уши
5. Кашлица
6. Друго _____

Пополнува матичен лекар:

Јас, _____ го прегледав детето _____ и утврдив дека не е болно од заразна болест и безбедно може да се врати и да се вклучи во активностите во градинката/центарот на _____

Факсимил на лекарот _____ телефон за контакт: _____

Јас потврдувам дека горенаведените информации се вистинити во врска со здравствената состојба со ова дете

Неговател/Воспитувач

_____
(потпис и дата)

Директор

_____
(потпис и дата)

Јас потврдувам дека директорот/воспитувачот/одговорното лице соодветно ме информираа во врска со настанот за моето дете . Јас добив копија од овој Извештај

_____
Потпис на родител

_____
Дата

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОДНЕСУВАЊЕ НА ДЕТЕТО

Дата _____

Име и презиме на детето _____

Време кога е известен родителот _____ Време кога стигнал
родителот _____

Име и презиме на неговател/ воспитувач: _____

Дали однесувањето бара исклучување на детето од активноста : ДА НЕ

Опишете го однесувањето :

Наша заедничка цел е сите деца во градинката/центарот да се здрави и безбедни . Ние сакаме постојано да ве информираме за се што не загрижува во врска со детето и да побараме од вас помош како заеднички да се справиме со тоа.

Заеднички план за коригирање на однесувањето:

Јас потврдувам дека горенаведените информации се вистинити во врска со инцидентот настанат со ова дете

Неговател/Воспитувач

Директор (потпис и дата)

_____
(потпис и дата)

_____
(потпис и дата)

Јас, потврдувам дека директорот/воспитувачот /одговорното лице соодветно ме информираа во врска со настанот за моето дете. Јас добив копија од овој Извештај

_____
Потпис на родител

_____
Дата